

การศึกษาการดำเนินงานการแก้ไข ปัญหายาเสพติดโดยชุมชนตาม แนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน

อำพร จินดารัตน์*

อัญชญา ณ ระนอง**

Received : March 18, 2019

Revised : November 26, 2019

Accepted : November 29, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) แนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดินในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดโดยชุมชน 2) กระบวนการคัดเลือกชุมชนเข้าร่วมกองทุนแม่ของแผ่นดิน 3) รูปแบบการสนับสนุน สำหรับบทบาทป้องกัน บำบัด และฟื้นฟูปัญหาเสพติดของกองทุนแม่ของแผ่นดิน 4) รูปแบบการระดม ทุนของสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน และ 5) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดย ชุมชนการศึกษาอาศัยการวิจัยแบบผสม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ประชากรประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน และสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน รวมทั้งสิ้น 462 คน

ผลการศึกษาพบว่า 1) แนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดินในการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยชุมชน ใช้แนวทางเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยการพึ่งพาตนเองตามสภาพของแต่ละพื้นที่โดยยึดโยงกับ ความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจนำไปสู่เป้าหมายร่วมกันคือ การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน 2) กระบวนการคัดเลือกชุมชนที่เข้าร่วมกองทุนแม่ของแผ่นดินพบว่า มีหลักเกณฑ์ และขั้นตอนกระบวนการคัดเลือกชุมชนที่เป็นมาตรฐาน มีรูปแบบเหมือนกันทุกแห่ง 3) รูปแบบ การสนับสนุน สำหรับบทบาทป้องกัน บำบัด และฟื้นฟูปัญหาเสพติดของกองทุนฯ พบว่า ได้รับการสนับสนุน

* วท.บ. (วนศาสตร์), ศศ.บ. (รัฐศาสตร์), วท.ม. (อุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ นักศึกษาปริญญาเอก คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

** วท.บ. (สาธารณสุขศาสตร์), M.A. Economics (English-Language Program), M.P.P. (Public Policy), Ph.D. (Policy Development and Program Evaluation), Vanderbilt University, ศาสตราจารย์คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์

งบประมาณ บุคลากร การรับบริจาคเงิน มีการเดินรณรงค์ การตั้งจุดตรวจ การจัดกิจกรรมกีฬา การฝึกอบรม การสนับสนุนผู้บำบัดเข้าค่าย การส่งเสริมอาชีพ การร่วมติดตาม ช่วยเหลือ พี่นุ และพัฒนาผู้ผ่านการบำบัด เมื่อเข้าสู่ชุมชน 4) รูปแบบการระดมทุนของสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดินพบว่า มีการระดมทุนจากทุนศรัทธา ได้แก่ การทอดผ้าป่า การรับบริจาคเงิน และการระดมทุนจากทุนปัญญา ได้แก่ การจำหน่ายสินค้า การปลูกพืชในพื้นที่สาธารณะของหมู่บ้านเพื่อนำเงินเข้าสมทบ และ 5) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยชุมชนพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ มีส่วนร่วมในการประเมินผล และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามลำดับ

คำสำคัญ : ยาเสพติด การแก้ไขปัญหายาเสพติด กองทุนแม่ของแผ่นดิน

ผู้รับผิดชอบบทความ : นางสาวอำพร จินดารัตน์ นักศึกษาปริญญาเอก คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เลขที่ 118 หมู่ที่ 3 ถนนเสรีไทย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240 โทรศัพท์ 09 8696 5905 E-mail : ija999@hotmail.com

The Study of Implementation in Solution to Narcotic Drug by Community Based on the Concept of Maekongpandin Fund

Aumphorn Jindarat*
Anchana Na Ranong**

Abstract

The objectives of this research were to study : 1) the concept of Maekongpandin Fund in solution to narcotic drug by community; 2) the process of selecting communities to participate in Maekongpandin Fund; 3) the support model for the role in prevention, treatment, and rehabilitation of narcotic drug problems by Maekongpandin Fund; 4) the fundraising model of Maekongpandin Fund's members; and 5) the participation of people in solution to narcotic drug based on the concept of Maekongpandin Fund. The research was studied by mixed method research. Data were collected by in-depth interview and questionnaire. The research population consisted of the officers of Office of the Narcotics Control Board (ONCB), the officers of Provincial Community Development Office (CDD), Board of Maekongpandin Fund, and the members of Maekongpandin Fund. The research sample consisted of 462 samples.

The results showed that : 1) the concept of Maekongpandin Fund showed that strengthen by combining the power of community, with self-sufficiency of each area based on social and cultural dimensions, and loyalty to the monarchy for contributing to the results of solution to narcotic drug sustained; 2) the process of selecting communities to participate in Maekongpandin

* M.S. (Parks, Recreation, and Tourism), Ph.D. Student, School of Public Administration, National Institute of Development Administration

** Ph.D. (Policy Development and Program Evaluation), Professor, School of Public Administration, National Institute of Development Administration

Fund showed the formal criteria and procedure for selected communities to participate in Maekongpandin Fund; 3) the support model of Maekongpandin Fund showed budget support, personnel support, donation, campaigning, checkpoint, sports activities, training activities, supporting drug users to treatment, career promotion, and participation follow-up drug users who have been treated when entering the community; 4) the fund raising model of Maekongpandin Fund's members showed 2 types of fund raising model. Firstly, from the faith fund included donation, and donation from events in the community. Secondly, from the wisdom fund included selling products, planting in public areas of the village to raise money for contributions; and 5) the participation of people in solution to narcotic drug by community based on the concept of Maekongpandin Fund showed the participation of people in solution to narcotic drug, the overall participation was rated at the high level, when considering in each aspect was found that the rank can be arranged from participate in benefits, participation in practice, participation in evaluation, and participation in decision-making in solution to narcotic drug, respectively.

Keywords : Narcotic drug, Implementation in solution to narcotic drug, Maekongpandin Fund

Corresponding Author : Miss Aumphorn Jindarat, Ph.D.student, School of Public Administration, National Institute of Development Administration, 118 Moo 3, Serithai Road Klong-Chan, Bangkok, Bangkok THAILAND 10240. Tel 09 8696 5905 E-mail : ija999@hotmail.com

บทนำ

๒1 เสพติดเป็นปัญหาความมั่นคง และปลอดภัยของมนุษยชาติ (human security) เป็นตัวการสำคัญในการบ่อนทำลายกำลังทรัพยากรบุคคลของชาติ (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2559) ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย และยังคงมีแนวโน้มทวีความรุนแรง และซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ความรุนแรงของสถานการณ์ยาเสพติดเป็นตัวแปรที่สำคัญทำให้มีการกำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์การป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล ซึ่งเป็นนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลเพื่อประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม (protective regulatory policy) โดยกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ (national agenda) ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ยาเสพติดเป็นภัยคุกคาม กัดกร่อน บ่อนทำลายอย่างกว้างขวางทั้งต่อปัจเจกบุคคล และสังคมส่วนรวม การแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่อาจประสบความสำเร็จได้จากการทำงานของภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว เนื่องจากปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกับเรื่องอื่น ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม นอกจากนั้นยังเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัวโดยตรง (สมาคมสายใยครอบครัว, 2559) ดังเช่นการศึกษาของ Gaines, et al. (2014) ที่ศึกษาการบังคับใช้กฎหมายในกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดหลังจากการดำเนินการปฏิรูปนโยบายยาเสพติดในติฮัวนา ประเทศเม็กซิโกพบว่า ในระดับท้องถิ่นเน้นการป้องกัน แก้ไข และฟื้นฟูรักษามากกว่าการบังคับใช้บทลงโทษทางกฎหมายของรัฐ สอดคล้องกับประเทศไทยที่ได้เล็งเห็นผลกระทบที่เกิดจาก

ปัญหายาเสพติด จึงได้กำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาลโดยเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหายาอย่างมีประสิทธิภาพ ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และก่อให้เกิดผลกระทบในทางที่ดีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน นำสู่การแก้ปัญหาในเชิงพื้นที่โดยกำหนดเป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ให้ความสำคัญกับทุนทางสังคมที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ มีกิจกรรมร่วมกัน ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ รับรู้ และส่งผ่านข้อมูลระหว่างกัน ทำให้เกิดคุณค่าที่สามารถยึดโยงและยอมรับซึ่งจะเกิดเป็นพลังในชุมชน เน้นความเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมและการแก้ไขปัญหาร่วมกันได้ (World Bank, 1998) โดยมีทุนวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและให้คุณค่าต่อวิถีชีวิตด้วยการเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้เป็นที่ยอมรับในสังคมนั้น ๆ มีความเห็นร่วมกันเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศ (Bourdieu, 1983) สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมในกระบวนการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล (Cohen and Uphoff, 1980 ; โกวิททย์ พวงงาม, 2552) เน้นการแก้ปัญหาแบบองค์รวมอย่างเป็นระบบ (ยุพาพร รูปงาม, 2545 ; สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.), 2560) อย่างไรก็ตาม สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนดกรอบยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานที่มุ่งเน้นให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหายาเสพติด โดยกำหนดยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมภาคประชาชนภายใต้แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2558-2562 เน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

ด้วยเหตุผลเหล่านี้ การป้องกันและแก้ไข ภัยพิบัติจึงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของ ประเทศไทยตามแนวทางกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่เป็นแนวพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ที่ทรงเล็ง เห็นภัยของภัยพิบัติได้พระราชทาน พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ โดยมีพระราชประสงค์ ที่จะให้นำไปใช้เป็นประโยชน์ในการป้องกันและ แก้ไขภัยพิบัติในชุมชนในการเอาชนะ ภัยพิบัติ เป็นกลไกหนึ่งที่จะแก้ไขภัยพิบัติ ในชุมชนที่ขับเคลื่อนไปสู่รูปธรรมที่ชัดเจน รวมทั้ง การพัฒนาศักยภาพประชาชนให้เข้มแข็ง มีบทบาท ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองมากขึ้น เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืนของการจัดการ ภัยพิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์อย่าง แท้จริง

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การดำเนินงานการแก้ไขภัยพิบัติโดยชุมชน ตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อที่จะทราบถึง รูปแบบ และกระบวนการในการป้องกันแก้ไขภัย ภัยพิบัติชุมชนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหา ในท้องถิ่น เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนา ดำเนินการในนโยบายแก้ไขภัยพิบัติจาก พลังของประชาชนอย่างแท้จริงและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในการแก้ไขภัยพิบัติโดยชุมชน
2. เพื่อศึกษากระบวนการคัดเลือกหมู่บ้าน/ ชุมชนที่เข้าร่วมกองทุนแม่ของแผ่นดิน

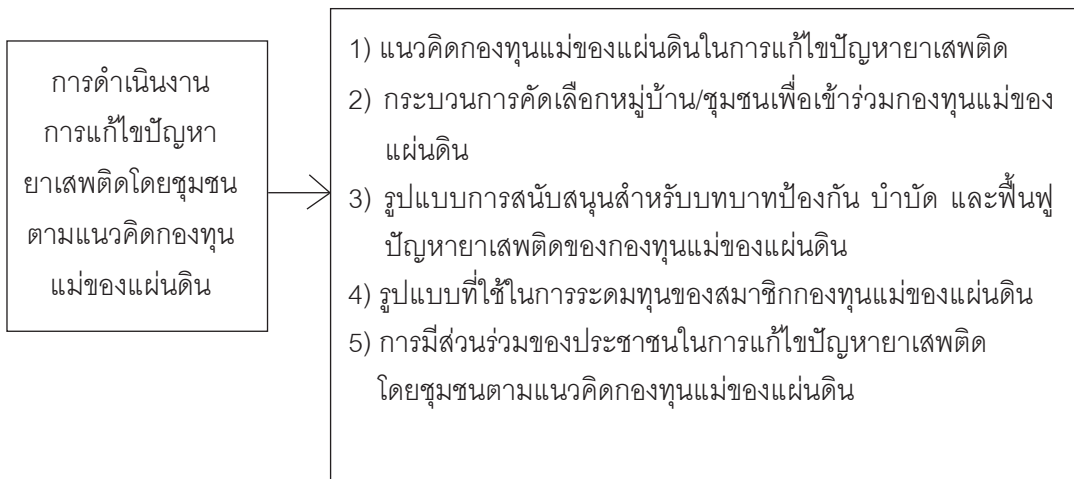
3. เพื่อศึกษารูปแบบการสนับสนุนสำหรับ บทบาทป้องกัน บำบัด และฟื้นฟูภัยพิบัติ ของกองทุนแม่ของแผ่นดิน

4. เพื่อศึกษารูปแบบการระดมทุนของ สมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน

5. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการแก้ไขภัยพิบัติโดยชุมชนตามแนวคิด กองทุนแม่ของแผ่นดิน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนทฤษฎี แนวคิด และงาน วิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดเพื่อ ศึกษาการดำเนินงานการแก้ไขภัยพิบัติ โดยชุมชนตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน ดังนี้

ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

1. ได้แนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปพิจารณาในการกำหนดยุทธศาสตร์กองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อขับเคลื่อนงานการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดให้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ได้แนวทางในการพัฒนา รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากประชาชนในการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน
3. ได้เห็นคุณค่าความสำคัญของกองทุนแม่ของแผ่นดินต่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสม (mixed method research) เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อ โดยผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลเอกสาร (documentary research) โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ บทความ วารสาร

วิทยานิพนธ์ คุชณินพนธ์ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกองทุนแม่ของแผ่นดิน ซึ่งเป็นการรวบรวมทั้งข้อมูลระดับปฐมภูมิ และระดับทุติยภูมิ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์พัฒนาเป็นกรอบแนวคิดให้มีความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยการพัฒนารอบแนวคิดให้เป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ และมีประเด็นคำถามแบบโครงสร้างเพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการ

1) สัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) จากกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลระดับนโยบาย และระดับภารกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน ได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด (ป.ป.ส.) และเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด

2) การสนทนากลุ่ม (focus group discussion) จากกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลระดับพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดตามแนวคิด

กองทุนแม่ของแผ่นดิน ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยพัฒนากรอบแนวคิดให้เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลระดับพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาเสพติดตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดินคือ สมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาพิจารณาจากสถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย พบว่า มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดในพื้นที่ทางภาคเหนือสูงที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2559) ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงพิจารณาเลือกกลุ่มประชากรในพื้นที่ภาคเหนือ และพิจารณาตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินโดยตรงคือ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 5 มีพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน และสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 6 มีพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 9 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) (อัญญา ณ ระนอง, 2554) โดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด 17 จังหวัด ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 4 จังหวัดคือ เชียงใหม่ แพร่ นครสวรรค์ และอุทัยธานี ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลตาม

วัตถุประสงค์การวิจัยประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ที่รับผิดชอบกองทุนแม่ของแผ่นดิน (2) เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดที่รับผิดชอบกองทุนแม่ของแผ่นดิน (3) คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน และ (4) สมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative research) จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่

(1) กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลระดับนโยบาย (policy) คือ เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดครอบคลุมพื้นที่ที่ทำการศึกษา 2 ภาค ได้แก่ ป.ป.ส. ภาค 5 และภาค 6 ที่รับผิดชอบกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวนภาคละ 5 คน รวมทั้งหมด 10 คน

(2) กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลระดับภารกิจ (function) คือ เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดครอบคลุมพื้นที่ที่ทำการการศึกษา 4 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ แพร่ นครสวรรค์ และอุทัยธานีที่รับผิดชอบกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวนจังหวัดละ 3 คน รวมทั้งหมด 12 คน

(3) กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในระดับพื้นที่ (area) คือ คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ครอบคลุมพื้นที่ที่ทำการการศึกษา 4 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ แพร่ นครสวรรค์ และอุทัยธานีที่รับผิดชอบกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวนจังหวัดละ 10 คน รวมทั้งหมด 40 คน

ดังนั้น การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งหมด 62 คน โดยการ

สัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

1.3 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative research) จำนวน 1 กลุ่ม ได้แก่ สมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน รวมจำนวนทั้งสิ้น 400 คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยนำจำนวน

สมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน 128,455ครัวเรือน คำนวณด้วยสูตรเพื่อหาขนาดตัวอย่างของ Yamane (1973) กำหนดให้ขนาดตัวอย่างค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 โดยแบ่งตามสัดส่วนของประชากร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	จำนวน กองทุนแม่ของแผ่นดิน	จำนวนสมาชิก กองทุนแม่ของแผ่นดิน (ครัวเรือน)	ขนาด กลุ่มตัวอย่าง
เชียงใหม่	477	44,426	137
แพร่	235	26,263	82
นครสวรรค์	260	38,920	122
อุทัยธานี	211	18,846	59
รวม	1,183	128,455	400

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2559)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ และข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลหลากหลายในประเด็นที่เกี่ยวข้องที่มีการกำหนดไว้ในวัตถุประสงค์การวิจัย และเหมาะสมกับบริบทเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และมีความน่าเชื่อถือในระดับสูง

3. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ และแบบสอบถามสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือแบบสอบถามมีความเที่ยง (reliability) สัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.82

4. สถิติในการวิจัย ใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลของแบบสอบถามใช้การแปลความหมายจากค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการดำเนินงานการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยชุมชนตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน ผลการวิจัยดังตารางที่ 2 และตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 2 การดำเนินงานการแก้ไขปัญหาเสฟตติโดยชุมชนตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน

วัตถุประสงค์การวิจัย	ข้อค้นพบที่ได้
1) แนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดินในการแก้ไขปัญหาเสฟตติโดยชุมชน	1. เป็นกองทุนขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสฟตติในชุมชนเพื่อบรรลุผลตามแผนยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสฟตติ 2. เป็นกองทุนที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถฯ ในรัชกาลที่ 9 ทรงพระราชทานให้แก่ชุมชนเพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสฟตติในชุมชน 3. ใช้หลักการเรียนรู้การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการบูรณาการเข้ากับกระบวนการพัฒนาทำให้ชุมชนได้เรียนรู้เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง มีการดำเนินวิถีชีวิตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน 4. กองทุนแม่ของแผ่นดิน มีลักษณะแตกต่างจากกองทุนอื่น คือ (1) เป็นกองทุน ที่มีจุดเริ่มต้นจากสถาบันพระมหากษัตริย์เปรียบเสมือนกองทุนพระราชทาน (2) เป็นกองทุนที่มีในชุมชนเท่านั้น (3) เป็นกองทุนเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ไขปัญหาเสฟตติรวมถึงปัญหาอื่น ๆ ในชุมชนและ (4) เป็นกองทุนที่คนในชุมชนร่วมกันระดมทุนทำให้ชุมชนรู้จักพึ่งพาตนเอง

ตารางที่ 2 การดำเนินงานการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยชุมชนตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน (ต่อ)

วัตถุประสงค์การวิจัย	ข้อค้นพบที่ได้
2) กระบวนการคัดเลือกชุมชนที่เข้าร่วมกองทุนแม่ของแผ่นดิน	1. หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และกระบวนการพิจารณาคัดเลือกชุมชนที่เข้าร่วมกองทุนแม่ของแผ่นดินมีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจคัดเลือกอย่างเป็นทางการและมีมาตรฐาน เน้นการดำเนินงานโดยยึดหลักความสมัครใจ และเต็มใจ 2. หลักเกณฑ์ขั้นตอนและกระบวนการพิจารณาคัดเลือกชุมชนเพื่อเข้าร่วมกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีดังนี้ 2.1 ชุมชนจะได้รับการส่งเสริมให้เป็นต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินเพื่อรองรับการพระราชทานเงินกองทุนแม่ของแผ่นดิน 2.2 มีการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการกองทุนแม่ของแผ่นดินให้แก่ทุกครัวเรือน 2.3 มีการจัดตั้งคณะกรรมการ และรับสมัครครัวเรือนเพื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิกโดยมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าไปให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด และจัดตั้งกองทุนแก้ไขปัญหายาเสพติด 2.4 มีการประชาคมคัดแยกโดยสันติวิธี 2.5 มีการจัดกิจกรรมป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกันอย่างต่อเนื่อง 2.6 มีการรับรองครัวเรือนปลอดยาเสพติด 2.7 มีการรักษาสถานะชุมชนให้เข้มแข็ง โดยการตัดสินใจคัดเลือกชุมชนที่จะเข้าเป็นชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์ของแบบประเมินคัดเลือกชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินจึงจะมีคุณสมบัติครบถ้วนในการเสนอชื่อเข้ารับการคัดเลือก

ตารางที่ 2 การดำเนินงานการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยชุมชนตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน (ต่อ)

วัตถุประสงค์การวิจัย	ข้อค้นพบที่ได้
3) รูปแบบการสนับสนุนสำหรับบทบาทป้องกัน บำบัด และฟื้นฟูปัญหายาเสพติดของกองทุนแม่ของแผ่นดิน	1. รูปแบบการสนับสนุนและช่วยเหลือจากภาครัฐ โดยการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม การสนับสนุนบุคลากร 2. รูปแบบการสนับสนุนและช่วยเหลือจากภาคเอกชนโดยการบริจาคผ่านกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ของกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่โดยตรง 3. รูปแบบการสนับสนุนสำหรับบทบาทในการป้องกันปัญหายาเสพติด ได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ การตั้งจุดตรวจสกัด การจัดกิจกรรมกีฬา การจัดกิจกรรมทูปีนัมเบอร์วัน การสอดส่องดูแลโดยใช้พลังชุมชนเป็นมาตรการลงโทษทางสังคม 4. รูปแบบการสนับสนุนสำหรับบทบาทในการบำบัดปัญหายาเสพติด ได้แก่ การชักชวนผู้ติด/ผู้เสพให้เลิก การสนับสนุนผู้ติดผู้เสพเข้าค่ายบำบัดยาเสพติด การช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการบำบัดตามความเหมาะสม 5. รูปแบบการสนับสนุนสำหรับบทบาทในการฟื้นฟูปัญหายาเสพติด ได้แก่ การให้กำลังใจการเยี่ยมเยียนการส่งเสริมอาชีพตามความสมัครใจการสนับสนุนแหล่งทุนสร้างอาชีพและการร่วมติดตามดูแล ช่วยเหลือ และฟื้นฟูเมื่อเข้าสู่หมู่บ้าน/ชุมชนให้สามารถอยู่ได้อย่างปกติสุข และไม่กลับไปเสพอีก

ตารางที่ 2 การดำเนินงานการแก้ไขปัญหาเสพติดโดยชุมชนตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน (ต่อ)

วัตถุประสงค์การวิจัย	ข้อค้นพบที่ได้
4) รูปแบบการระดมทุนของสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน	1. การระดมทุนของสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดินมี 3 แนวทาง ดังนี้ 1.1 ทูนแห่งศรัทธา เป็นแนวทางบังคับสำหรับชุมชน ที่ขอเข้าร่วมกองทุนฯ คือ การได้รับความร่วมมือจากสมาชิกครอบครัวของชุมชนนั้น ๆ ร่วมบริจาคไม่จำกัดจำนวนเงิน การบริจาคแต่ละครั้งให้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมตามกำลังของสมาชิก 1.2 ทูนแห่งปัญญา เป็นแนวทางที่จะแสดงถึงความมีปัญญาร่วมกันของคนในชุมชนเพื่อนำมาใช้ดำเนินกิจกรรมแก้ปัญหายาเสพติดในชุมชน 1.3 เงินขวัญถุงเป็นเงินพระราชทานที่หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีการดำเนินการครบตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และกระบวนการพิจารณาคัดเลือกชุมชนแล้ว จะมีสิทธิ์เสนอชื่อเข้ารับพระราชทานเงินขวัญถุงนี้ เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชุมชน 2. รูปแบบการระดมทุนของสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน มีการระดมทุนหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับศักยภาพของชุมชน ดังนี้ 2.1 รูปแบบการระดมทุนจากทุนศรัทธา ได้แก่ การทอดผ้าป่า การสมทบทุนตั้งตู้รับบริจาค เงินทุนสมทบจากการจัดงานต่าง ๆ ในชุมชน 2.2 รูปแบบการระดมทุนจากทุนปัญญา ได้แก่ การจำหน่ายสินค้า การปลูกพืชในพื้นที่สาธารณะของชุมชนเพื่อนำเงินเข้าสมทบกองทุนแม่ของแผ่นดิน 2.3 เงินขวัญถุงพระราชทาน แห่งละ 8,000 บาท 3. จำนวนเงินที่ได้รับในการระดมทุนศรัทธา และทุนปัญญา มีจำนวนเงินแตกต่างกันไปตามความสามารถของคนในชุมชน

ตารางที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาเสฟตีดโดยชุมชนตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาเสฟตีดโดยชุมชนตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน	ระดับการมีส่วนร่วม				รวม	ค่าเฉลี่ย (ระดับการมีส่วนร่วม)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด			
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	173 (43.3)	158 (39.4)	56 (14.0)	13 (3.3)	400 (100.0)	3.23 (มาก)	0.81
การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	195 (48.6)	129 (32.3)	62 (15.4)	15 (3.7)	400 (100.0)	3.26 (มาก)	0.85
การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	204 (51.0)	120 (30.0)	62 (15.0)	14 (4.0)	400 (100.0)	3.29 (มากที่สุด)	0.84
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	190 (47.5)	133 (33.3)	60 (15.1)	7 (4.2)	400 (100.0)	3.24 (มาก)	0.85
รวม						3.25 (มาก)	0.74

ตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสฟตีดโดยชุมชนตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.25 โดยมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.29 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 3.26 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 3.24 และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ย 3.23 ตามลำดับ

อภิปรายผล

กองทุนแม่ของแผ่นดิน มีแนวคิดหลักเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งโดยรวมพลังร่วมกันแก้ไข

ปัญหาเสฟตีดของชุมชนตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมแต่ละพื้นที่โดยยึดโยงกับความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้คนในสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Butler and Mayock (2005) ; Osmonaliev (2005) กล่าวว่า ไม่มีประเทศใดมีกลวิธีที่สมบูรณ์แบบสำหรับนโยบายแก้ไขปัญหาเสฟตีด แต่ต้องพิจารณาในประเด็นที่ละเอียดอ่อนภายในประเทศซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทของประเทศนั้น ๆ และผู้นำที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายเป็นหลัก หากนโยบายไม่ได้รับความสำคัญแล้วจะเป็นการยากที่การนำนโยบายไปปฏิบัติประสบความสำเร็จได้ จากข้อค้นพบนี้ กองทุนแม่

ของแผ่นดินซึ่งเป็นกลไกหนึ่งที่จะเป็นพลังสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสถียรภาพดินในชุมชนของประเทศไทย เพื่อนำไปสู่เป้าหมายความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสถียรภาพดินอย่างยั่งยืน

กระบวนการคัดเลือกชุมชนที่เข้าร่วมกองทุนแม่ของแผ่นดินเพื่อแก้ไขปัญหาเสถียรภาพดินมีแนวทางการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ ก่อนที่ชุมชนจะเข้าร่วมการแก้ไขปัญหาเสถียรภาพดิน โดยชุมชนอย่างเป็นทางการซึ่งจะสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2559) ได้กล่าวไว้ว่า หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และกระบวนการพิจารณาคัดเลือก และตัดสินเป็นมาตรฐานเดียวกัน

รูปแบบการสนับสนุนและช่วยเหลือจากภาครัฐ ได้แก่ งบประมาณที่อยู่ในรูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ การสนับสนุนบุคลากร และรูปแบบการสนับสนุนและช่วยเหลือจากภาคเอกชน ได้แก่ การบริจาคเงิน รูปแบบการสนับสนุนในบทบาทป้องกัน บำบัด และฟื้นฟูปัญหาเสถียรภาพดินของกองทุนแม่ของแผ่นดิน ได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสาร การตั้งจุดตรวจสกัด สอดส่อง ดูแล การจัดกิจกรรม กีฬา การจัดกิจกรรมหมู่บ้านเบียร์วัน การสนับสนุนผู้เสพยาเสพติดบำบัด การให้กำลังใจ การเยี่ยมเยียน การส่งเสริมอาชีพและสนับสนุนแหล่งทุนสร้างอาชีพ การร่วมติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ และฟื้นฟูเมื่อเข้าสู่ชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อ่อนนุช เชาวนะ (2552) ที่กล่าวว่า การแก้ไขปัญหาเสถียรภาพดินในชุมชนมีการพึ่งพาเงินทุนจากกิจกรรมในชุมชน และเงินบริจาค แต่การสนับสนุนจากภาครัฐมีอุปสรรคต่อการดำเนินงานแก้ไขปัญหาเสถียรภาพดิน กล่าวคือ ด้านงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนและช่วย

เหลือไม่เพียงพอ และบุคลากรของภาครัฐที่ยังขาดความรู้และความเข้าใจในสภาพปัญหาของชุมชนอย่างแท้จริง

รูปแบบการระดมทุนของสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน ได้แก่ ทุนศรัทธา และทุนปัญญาประชาชนในชุมชน สามารถนำไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสถียรภาพดินรวมทั้งปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ การร่วมบริจาค การทอดผ้าป่า การสมทบทุนตั้งตู้รับบริจาค การจัดจำหน่ายสินค้า การปลูกพืชเพื่อจำหน่าย สอดคล้องกับรุ่งทิพย์ กล้าหาญ และคณะ (2552) ที่กล่าวว่า กระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสถียรภาพดินของชุมชน เป็นการสร้างสำนึกและการมีส่วนร่วมร่วมกัน ดังนั้นรูปแบบการระดมทุนจึงเป็นการสนับสนุนของประชาชนในชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก เช่นเดียวกับกรมการพัฒนาชุมชน (2559) กล่าวว่า กองทุนแก้ไขปัญหาเสถียรภาพดินเป็นกองทุนทางสังคม จึงไม่เน้นการจัดตั้งกองทุนจากทุนทรัพย์เป็นหลัก แต่การจัดตั้งกองทุนนี้เป็นการทดสอบศักยภาพของทุนทางสังคมที่มีในชุมชน เพราะปัญหาเสถียรภาพดินเป็นปัญหาทางสังคมซึ่งต้องแก้ไขหรือป้องกันด้วยพลังทางสังคม การจัดตั้งกองทุนฯ ก็เพื่อเป็นกลยุทธิ์ในการดำเนินการ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาเสถียรภาพดินโดยชุมชนตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน จากข้อค้นพบที่ได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสถียรภาพดินโดยชุมชนตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การปฏิบัติ

การประเมินผล และการตัดสินใจแก้ไขปัญหายาเสพติดตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของคณะอง พิลุน (2557) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนารูปแบบการป้องกันยาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ United Nations, (1981) ; William, (1976) ; โกวิท พวงงาม (2545) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมที่แท้จริงเป็นกระบวนการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเอง เน้นการมีส่วนเกี่ยวข้องกับประชาชนใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการร่วมแก้ไข ค้นหาสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนอย่างเหมาะสม มีการสนับสนุนติดตามการปฏิบัติงาน และร่วมรับประโยชน์ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยชุมชนจะอยู่ในระดับมาก หากยังพบการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือแม้จะมีในพื้นที่การศึกษาวิจัยก็ตาม ดังนั้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยชุมชนตามแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดินสามารถปฏิบัติได้ในพื้นที่ที่คนในชุมชนมีศักยภาพ และความเข้มแข็ง หากจะมีการขยายแนวคิดดังกล่าวไปยังชุมชนอื่น สามารถดำเนินการได้เช่นกัน โดยชุมชนนั้นต้องผ่านการพิจารณาเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกของกองทุนแม่ของแผ่นดิน ซึ่งทางกองทุนจะมีการตรวจสอบอย่างเป็นทางการในศักยภาพของชุมชนนั้น ๆ จากคนในชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจัยหลักที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน และความสามัคคีของคนในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1) ผู้กำหนดนโยบายควรให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนผู้ปฏิบัติในระดับพื้นที่และยึดหลักสันติวิธีในการปฏิบัติงานร่วมกัน

2) สร้างกระบวนการจัดการให้คนในชุมชนเกิดจิตสำนึกร่วมกัน เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันจากปัญหายาเสพติด สนองพระราชปณิธานและตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

3) ควรจัดสรรทรัพยากรในการแก้ไขปัญหายาเสพติด การพิจารณาอาจใช้วิธีการพิจารณาตามเงื่อนไขของชุมชน ๆ ใดมีปัญหายาเสพติดมาก ให้การจัดสรรทรัพยากรเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดมากกว่าชุมชนที่มีปัญหายาเสพติดน้อย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้าร่วมประชุมกับชุมชนเพื่อร่วมกันหาวิธีในการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในชุมชน

4) แนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดินมีแนวคิดหลักเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งโดยรวมพลังของชุมชนตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมโดยยึดโยงความจงรักภักดีต่อสถาบันเป็นที่ยึดเหนี่ยวของคนในสังคม อย่างไรก็ตามในยุคที่เทคโนโลยีมีความเจริญเป็นอย่างมาก ดังนั้น การใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงการสื่อสารกันในเครือข่ายสังคม สร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยชุมชน

5) มุ่งเน้นการสร้างชุมชนให้พึ่งพาตัวเองได้เป็นสิ่งแรก จะช่วยในการปฏิเสธยาเสพติดเข้ามาในพื้นที่

6) ควรใช้มาตรการทางกฎหมายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างเหมาะสม

References

- Bourdieu, P. (1983). *The Form of Capital*. Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education. (Edited J.G. Richardson). Westport, CT.: Greenwood Press.
- Butler, S. & Mayock, P. (2005). An Irish solution to an Irish problem: harm reduction and ambiguity in the drug policy of the Republic of Ireland. *International Journal of Drug Policy*. 16(6), 415-422.
- Chaowana, O. (2009). Solution to Narcotic Drug by Community Movement: A Case Study of Mae-ai District, Chiang Mai Province. *Journal Quality of life and law*. 5(1), 141-153. (in Thai)
- Community Development Department. (2016). *Performance of Maekongpandin Fund*. Document of Performance of Maekongpandin's Fund. Bangkok: CDD's Planning Division. (in Thai)
- Cohen, M. J. & Uphoff, T. N. (1980). *Participation's place in rural development: seeking clarity through specificity*. World Development.
- Department of Juvenile Observation and Protection. (2016). *Strategic and Action Plan 2016-2019*. Retrieved from <http://www.djop.go.th/Djop/img/Doc/5962.pdf>. (in Thai)
- Gaines, T. L., Beletsky, L., Arredondo, J., Werb, D., Rangel, G., Vera, A., & Brouwer, K. (2014). Examining the Spatial Distribution of Law Enforcement Encounters among People Who Inject Drugs after Implementation of Mexico's Drug Policy Reform. *Journal of Urban Health*. 92(2), 338-351.
- Krahan, R. & Krahan, B. (2009). *The Process of Protection and Solution of Narcotics Problem with the Principle of Buddhaddhamma in Pa Phai Village, Mae Pong, Doi Saket District, Chiang Mai*. Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya Printing. (in Thai)
- Na Ranong, A. (2011). *Research Methodology*. Bangkok: Sangsawang World Place. (in Thai)
- Office of the Narcotics Control Board. (2016). *Drugs*. Retrieved from <https://www.oncb.go.th/DocLib18/Forms/AllItems.aspx>. (in Thai)
- Office of the Narcotics Control Board. (2017). *Maekongpandin's Fund*. Retrieved from <http://www.ppb.moi.go.th/midev03/upload/V-68.pdf>. (in Thai)

- Osmonaliev, K. (2005). Developing counter-narcotics policy in central Asia: Legal and political dimensions. *Silk Road Paper*. Retrieved from info@silkroadstudies.org.
- Phuang-ngam, K. (2009). *New dimensions of local government: Decentralized vision and local administration*. 5th edition. Bangkok: Vinyuchon. (in Thai)
- Pilun, K. (2014). *Participatory Development of the People in Protection for Drug Problems Model: A Case Study Honghee Village, Yangtarad Sub-District, Yangtarad District, Kalasin Province*. Mahasarakham University Research Conference. (in Thai)
- Ruobngam, Y. (2002). *The participation of the budget bureaucrats in bureaucratic reform*. Master of Arts National Institute of Development Administration. (in Thai)
- Thaifamilylink. 2016. *Return to Health from Addiction*. Retrieved from <http://www.thaifamilylink.net/web/node/200>. (in Thai)
- United Nations. (1981). *Popular Participation in Decision Making for Development*. New York: United Nations Publication.
- William, E. (1976). *Participation Management : Concept Theory and Implementation*. Atlanta: Georgia State University.
- World Bank. (1998). *Monitoring and Measuring Social capital: Over and Program Description*. Washington: World Bank.
- Yamane, T. (1973). *Statistics : An Introductory Analysis* (3rd ed.). Harper International Edition: Tokyo.